

VALHALL, vållhall, nom. prop. (af *Val*, i strid fallen man, och *Hall*, sal) Enligt Asaläran, det ställe, der Oden gästade efter döden dem, som hade fallit i strid. — Skrifves äfv. *Vallhall*. [Vallhalla.]

VALHÄND, se *Dvalhänd*.

VALID, -id, adj. utan neutr. (lat. *Validus*) Rättsgiltig, gällande.

VALIDERA, v. n. 1. (handelst.) Vara gällande, gälla för god betalning.

VALIDITET, ---ét, f. 5. Giltighet, gällande kraft.

VALK, m. 2. 1) Se *Valkqvarn*. — 2) Se *Dalk*. — 3) Upphöjd ställe på barken af ett träd, efter någon skada. — 4) Säges om åtskilliga uppstoppade saker, t. ex. en fallvalk. *V. att lägga i halsdukar*. — 5) En del af en öfver-skäraresex.

VALKA, v. a. 1. (egentl.: pressa genom rullning eller genom tryckning under någon trind kropp). *V. kläde*, utvätta orenlighet ur väfdt kläde och i valkqvarnen göra det tätare och tjockare genom hopkrympning, hvarvid trädarnes lågor hopfilas och inslaget upphöjes så, att det jemt betäcker ytan. *V. en filthatt*, gifva filten deruti mera sammanhang och fasthet på den s. k. tafeln, genom filtens idkeliga hoprullning under händerna, i alla riktningar. *V. hudar*, medelst stamp arbeta hudar, som blifvit indränkta med tran, så att det feta väl drager sig in uti dem. *V. mellan händerna*, rulla &c. *V. en tobaksbuss i munnen*, rulla den med tungan af och an. *V. in*, indrifva genom valkning; äfv. derigenom minska till längd och bredd. *V. om*, ånyo valka. — *Valkande*, n. 4.

VALKANDIDAT, valkanndidat, m. 3. Sökande vid ett val.

VALKAPITULATION, -----tshón, f. 3. (hist.) De vilkor, som af kurfurstarna i Tyskland efter anställt val förelades en romersk-tysk kejsare, och dem han måste besvärja.

VALKARE, m. 5. En, som valkar.

VALKARJORD, se *Valkjord*.

VALKBETS, m. 2. (hattm.) Blandning, hvári filthattar valkas, bestående af vinjäst, vinsten, lank och vatten. — Kallas äfv. *Valkspad*, *Valkvatten*.

VALKBORD, n. 5. (hattm.) Se *Tafel*, bem. 4.

VALKBROT, n. 5. (fabr.) Ritsor, som uppkomma vid klädesvalkning.

VALKERI, n. 3. Ställe, der kläde eller hattar valkas.

VALKHO, m. 2. (garf.) Ho, hvári hudar nedläggs för valkning.

VALKHÅR, n. 5. De korta hår, som vid klädesvalkning affalla.

VALKJORD, f. sing. Se *Valklera*.

VALKKITTEL, m. 2. pl. — *küttlar*. (hattm.) Kittel, hvári valkbetsen är tillblandad.

VALKLERÄ, f. sing. Ett slags mjuk lerjord, hvilken fradgas i vatten liksom tvål och insuper fett, hvarföre den brukas till klädesvalkning.

VALKNING, f. 2. 1) Förfarandet eller arbetet, då något valkas. — 2) Allt det som på en gång valkas.

VALKNUT, m. 2. (af isl. *Vel*, konst, list) Dubbelknut i form af en 8.

VALKONUNG, m. 2. Vald konung.

VALKQVARN, f. 2. Stamp, som begagnas vid klädesvalkning.

VALKRYNKA, f. 1. (fabr.) *Valkrynkor* kallas ett fel i kläde, då det fått rynkor i valkningen.

VALKSPAD, n. 5. Se *Valkbets*.

VALKTAFEL, se *Tafel*, bem. 4.

VALKULA, f. 1. Kula, som nyttjas vid valomröstning.

VALKVATTEN, n. 5. Se *Valkbets*.

VALKYRIA, valkyria, f. 1. (af *Val*, isl. *Valur*, nederlag i strid, och *Kyria*, kora, välja) *Valkyrrior* kallades, enligt Asaläran, vissa lägre gudinnor, som Oden utsände i striden, för att kora dem, som skulle falla. [Vall—.]

VALKÄMNE, n. 4. Ämne, som nyttjas till klädesvalkning.

VALL, m. 2. I. 1) Gräsbeväxt mark. Deraf Gräsvall, Ångsvall, (gam.) Hjordvall = betesmark, Svinvall = betesmark för svin, Hårdvall, Sidvall, m. fl. Betyder: Betesmark, i uttrycken: *Köra* ell. *drifva boskapen i v.*, ut på betesmark; *gå i v.*, yakta betande boskap; äfv. *gå på bete*. I folkspråket säges: *Köra v.*, *drifva v.*, *gå v.*, t. ex.: *Gå v. med korna*. — 2) (i äldre språket) Fält, jemn mark, plan. *Häsla v.*, med hasselkäppar utmärka platsen för ett envig. — Deraf Vigvall (stridsplats), Kyrkvall.

VALL, m. 2. II. 1) Förskansning, liknande en mur, uppförd antingen af jord, eller af sten, eller af jord och sten tillsammans, af trä eller af faskiner. *Staden omgifves af v. och graf*. *V-ar kring ett läger*. *Fästningens v-ar*. — Har sammansättningarna: Jordvall, Trévall, Fästnings-, Tvär-, Ryggvall, m. fl. — 2) Jordvall till skydd emot vatten. Fördämning. — 3) a) Kust, strand. *Skånska v-en*. *Pommerska v-en*. — b) (sjöt.) Brant kust. — 4) Upphöjd kant på biljardbord.

Anm. *Vall*, angl.sax., tysk. o. eng. *Wall*, kelt. *Gwal*, belg. *Walle*, anses af *Ihre* ursprungligen hafva betyd: Mur, hvaraf spår ännu förmodas återstå i ordet Grundval.

VALLA, v. a. 1. I. 1) Drifva boskap i vall. — 2) Vakta betande boskap. — *V. sig*, v. r. 1) Blifva öfverväxt med gräs. *Låta en åker v. sig*. — 2) Se *Uppländas*. — *Vallande*, n. 4. (för aktiv).

VALLA, v. n. 1. II. (fam.) Vandra af och an, irra. *Gå och v.* — Betyder ursprungligen: Resa, irra.

VALLACK, vållack ell. valläck, m. 3. Utskuren hingst. [Vallach, Valack, Valach.]

Anm. Benämningen uppgifves härleda sig deraf, att Wallackerna anses hafva upfunnit konsten att utskära hingstar.

VALLACKA, vålläcka, v. a. 4. Utskära en hingst. — *Vallackning*, f. 2.

VALLACKARE, m. 5. En, som gör yrke af att vallacka hästar.

VALLAG, vålläg, m. 2. Lag, som stadgar, huru vid val till folkombud i en riksförsamling bör tillgå.

VALLAND, vålland, nom. prop. n. Fordom benämning på de länder, der Gallerne, äfv. kallade Valer, bodde, isynn. Frankrike och Italien (i bibeln det sednare).

VALLARE, m. 5. (gam.) En, som vallar boskap.

VALLBORGSMESSA, se *Valborgsmessa*.

VALLEBARN, n. 5. (bibl.) Barn, som vallar boskap. Anses, der det i bibeln förekommer, beteckna Cyri härar.

VALLFART, m. 5. Resa, som i religiöst ändamål företages till en helig ort (t. ex. Rom, Jerusalem). — Betyder egentl.: Resa till Walland (Italien, Rom). [Valfart.]